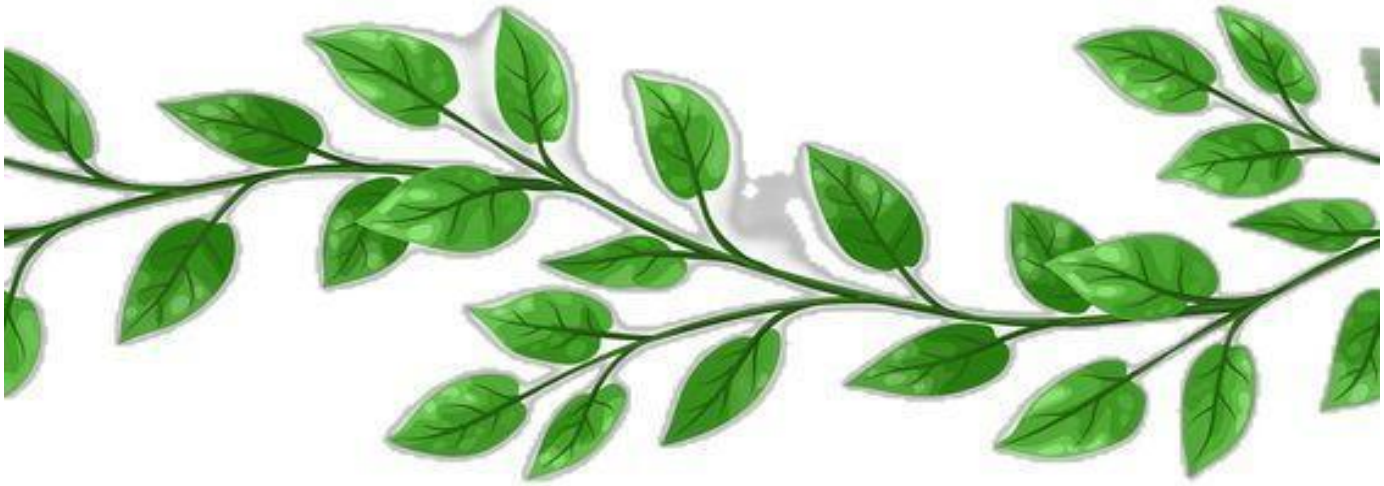
Календарно-тематичне планування уроків біології у 7 класі на 2026-2027 н.р.

Складено згідно з навчальною програмою з біології для 7 класу для закладів загальної середньої освіти (автори Балан П.Г., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.)

7 клас

70 год. (2 год/тиждень)

N п/п	Дата	Тема уроку	Проектна діяльність
Вступ (3 год)			
1.		**Біологія – наука XXI сторіччя. Значення біології в природі та житті людини.**	**Інформаційно-пошуковий проект**: значення біології в медицині, сільському господарстві, у справі охорони природи
2.		**Біорізноманіття нашої планети та рівні його організації (генетичне, видове,**	**Створення буклету** «Біорізноманіття мого

		екосистемне). Систематика – наука, що вивчає різноманітність організмів.	с а д у »(п р и с а д и б н о ї д ілянки)
3.		**Основні методи дослідження біорізноманіття. Планування біологічного дослідження. Збереження біорізноманіття – запорука стабільного існування біосфери**	
Розділ 1. Клітина. Прокаріоти. Одноклітинні евкаріоти			
Тема 1. Клітина – структурно-функціональна одиниця організмів (10 годин)			
4.		**Клітина. Методи дослідження клітин. Збільшувальні прилади і правила роботи з ними.**	***Інформаційно-пошуковий проект:*** «Історія відкриття клітини»
5.		**Типи організації клітин.**	
6.		**Будова клітини евкаріотів. Органели клітини, особливості їхньої будови та функцій. Взаємозв'язок органел клітини між собою.**	***Предметне моделювання клітини евкаріотів (з використаних матеріалів, харчових продуктів, овочів, тканини).***
7.		**Практична робота "Виготовлення тимчасових мікропрепаратів та їхнє дослідження за допомогою оптичного мікроскопа"**	*Виготовлення тимчасових мікропрепаратів шкірки луски цибулі, м'якоті горобини, шкірки помідора, листка елодеї, епітелію ротової порожнини.*
8.		**Особливості будови клітин прокаріотів.**	***Науково-дослідницький проект:*** «Дослідження швидкості утворення йогурту залежно від жирності молока», «дослідження впливу температури на швидкість розмноження бактерій йогуртової культури».
9.		**Різноманітність прокаріотичних організмів. Роль прокаріотів у природі та житті людини**	***Інформаційно-пошуковий проект:*** «Використання прокаріотів у промисловості», «Бактерії – збудники захворювань людини»
Тема 2. Одноклітинні евкаріоти – цілісні організми (2 години)			
10.		**Особливості організації клітин одноклітинних евкаріотів. Одноклітинні евкаріоти – мешканці прісних (на прикладі евглени зеленої та інфузорії-туфельки) та морських (на прикладі форамініфер) водойм.**	***Лабораторне дослідження:*** *«Спостереження за інфузоріями» Моделювання будови одноклітинного евкаріотичного організму.*
11.		**Паразитичні одноклітинні евкаріоти (на прикладі дизентерійної амеби, малярійного плазмодія). Профілактика паразитарних (інвазійних) захворювань людини.**	**Інформаційно-пошуковий проект:** «Захворювання людини, збудниками яких є одноклітинні евкаріоти».
		Діагностувальна робота 1.	
Розділ 2. Різноманітність евкаріотичних організмів			
Тема 3. Середовища мешкання та різноманітність водоростей (3 години)			
12.		**Особливості будови та процесів життєдіяльності водоростей. Водорості одноклітинні, колоніальні та багатоклітинні. Різноманітність зелених водоростей.**	***Лабораторне дослідження*** *«Будови зелених одноклітинних (на прикладі хламідомонади) та багатоклітинних нитчастих*

			водоростей (на прикладі спірогіри або улотрикса)
13.		**Особливості будови та процесів життєдіяльності бурих та червоних водоростей. Різноманітність бурих та червоних водоростей, їх роль у природних екосистемах та житті людини.**	***Науково-дослідницький проект:*** *«Дослідження видового різноманіття одноклітинних у пробі води з акваріума, ставка, річки».*
14.		**Особливості будови та процесів життєдіяльності діатомових водоростей. Різноманітність діатомових водоростей їх роль у природних екосистемах та житті людини.**	***Інформаційно – пошуковий проект:*** *«Дивовижні місця оселення водоростей», «Використання різних представників водоростей у промисловості, косметології та медицині».*
Тема 4. Характерні риси та будова вищих рослин (7 годин)			
15.		**Вищі рослини – багатоклітинні організми. Формування різних типів тканин та диференційованих органів (вегетативних і репродуктивних).**	
16.		**Вегетативні органи рослин - корінь, будова, функції та видозміни.**	***Лабораторне дослідження:*** *«Дослідження будови кореня та видозмін кореня.»*
17.		**Вегетативні органи рослин - пагін, будова, функції та видозміни.**	***Лабораторне дослідження:*** *«Дослідження будови пагонів та бруньок різних рослин.»*
18.		**Вегетативні органи рослин - листок, будова, функції та видозміни.**	***Створення лепбуку*** *«Видозміни листка у рослин різних умов зростання»*
19.		**Взаємозв'язки між різними органами рослини. Рухи рослин.**	***Лабораторне дослідження:*** *«Дослідження транспорту речовин по рослині за допомогою барвників»*
20.		**Середовища мешкання вищих рослин. Адаптації вищих рослин до різних умов зростання. Формування різних життєвих форм у вищих рослин – наслідок адаптацій до різних умов зростання.**	***Інформаційно-пошуковий проект:*** *"Класифікація життєвих форм вищих рослин різними науковцями"* ***Науково-дослідницький проект:*** *Дослідження залежності приросту зеленої маси цибулі ріпчастої від температури та освітлення, інших факторів»,*
21.		**Розмноження рослин: статеве та нестатеве. Життєві цикли вищих рослин.**	***Створення буклету: «****Способи вегетативного розмноження рослин»*
		Діагностувальна робота 2.	
Тема 5. Різноманітність вищих рослин (12 годин)			
22.		**Вищі спорові рослини - мохи.**	
23.		**Вищі спорові рослини - плауни, хвощі**	
24.		**Вищі спорові рослини - папороті.**	
25.		**Практична робота: "Порівняння будови різних представників вищих спорових рослин"**	**Інформаційно – пошуковий проект:** *«Значення та використання вищих спорових рослин людиною»*
26.		**Насінні рослини . Будова насінини.**	**Лабораторне дослідження:**

			Дослідження будови насінини (на прикладі квасолі та пшениці).
27.		**Голонасінні.**	**Лабораторне дослідження:** *Дослідження шишок та хвої (сосни або ялини)*
28.		**Насінні рослини. Покритонасінні. Квітка. Суцвіття**	**Лабораторне дослідження:** *Дослідження будови квітки та суцвіття.*
29.		**Особливості розмноження насінних рослин (процеси запилення та запліднення, формування насінини та оплодня (у квіткових рослин)).**	
30.		**Плід. Способи поширення насіння та плодів.**	**Лабораторне дослідження:** *Дослідження різноманітності плодів.*
31.		**Різноманітність покритонасінних (однодольні).**	**Інформаційно – пошуковий проект: «***Роль квіткових рослин у житті та господарській діяльності людини»*
32.		**Різноманітність покритонасінних (дводольні).**	**Квест:** *«Вгадай рослину за ознакою»*
33.		**Практична робота. Порівняння будови різних представників насінних рослин (голонасінних та покритонасінних (квіткових)). Роль вищих рослин у природі та житті людини. Рідкісні та зникаючі види рослин України.**	**Інформаційно – пошуковий проект:** *«Квіткові рослини рідного краю, що потребують охорони», Виготовлення колажу «Отруйні рослин моєї місцевості», «Лікарські рослини моєї місцевості»*
		Діагностувальна робота 3.	
Тема 6. Характерні риси тварин (5 год.)			
34.		**Характерні риси тварин. Гетеротрофний тип живлення. Диференціація клітин, формування тканин, органів та їхніх систем. Функції різних систем органів. Середовища мешкання та пристосування до них тварин.**	
35.		**Типи розмноження тварин. Способи запліднення (зовнішнє та внутрішнє). Типи розвитку (прямий та непрямий).**	**Лабораторне дослідження:** *Дослідження внутрішньої будови яйця птахів – тварин з прямим типом розвитку (на прикладі яєць свійських птахів)*
36.		**Форми поведінки тварин (рефлекси безумовні та умовні, інстинкти).**	**Лабораторне дослідження:** *Спостереження за поведінкою тварин (вид на вибір вчителя).*
37.		**Способи комунікації тварин. Міграції тварин та методи їх вивчення.**	**Інформаційно – пошуковий проект:** *«Способи комунікації тварин»*
38.		**Практична робота “Визначення різних форм поведінки тварин (за відеоматеріалами)”.**	
Тема 7. Різноманітність тварин.			

39.		**Губки – примітивні водні тварини, що не мають сформованих тканин.**	
40.		**Жалкі – двошарові тварини. Небезпека жалких для здоров'я людини.**	
41.		**Плоскі черви – паразити людини і тварин.**	
42.		**Круглі черви (нематоди) – паразити людини, тварин і рослин.**	
43.		**Кільчасті черви, їхня роль у природі та житті людини.**	**Лабораторне дослідження:** *Дослідження зовнішньої будови та руху кільчастих червів (на прикладі дощового черв'яка або трубочника)*
44.		**Молюски: двостулкові, черевоногі та головоногі, їхня роль у природі та житті людини.**	**Лабораторне дослідження:** *Дослідження зовнішньої будови та руху черевоногих молюсків (на прикладі акваріумних видів)*
45.		**Членистоногі – безхребетні тварини із зовнішнім скелетом. Ракоподібні. Промислові види ракоподібних.**	
46.		**Павукоподібні: отруйні види (павуки), кровосисні види (кліщі) – переносники збудників захворювань людини і тварин, шкідники харчових продуктів.**	
47.		**Комахи.**	**Лабораторне дослідження:** *Дослідження зовнішньої будови комах (на прикладі колекційного матеріалу та мікропрепаратів ротових органів та різних типів крил).*
48.		***Практична робота*** **"Виявлення прикладів пристосувань до середовища та способу життя в комах"**	
49.		**Роль комах у природі та житті людини.**	**Інформаційно – пошуковий проект:** *«Комахи рідного краю»*
50.		**Узагальнення з теми "Безхребетні тварини"**	
51.		**Хордові – тварини із внутрішнім скелетом. Головохордові – примітивні хордові тварини. Хрящові риби.**	
52.		**Променепері та лопатепері риби, пристосування до мешкання у водоймах.**	**Лабораторне дослідження:** *Дослідження зовнішньої будови та руху риб (на прикладі акваріумних видів)*
53.		**Четвероногі хордові тварини. Амфібії, їхня роль у природі та житті людини.**	**Інформаційно – пошуковий проект:** *«Амфібії рідного краю»*
54.		**Рептилії, їхня роль у природі та житті людини.**	**Інформаційно – пошуковий проект:** *«Рептилії рідного краю»*
55.		**Птахи: риси пристосованості до польоту.**	
56.		***Практична робота*** **"Виявлення прикладів пристосувань до способу життя у представників різних екологічних груп птахів"**	
57.		**Різноманітність птахів. Роль птахів у**	

		природі та житті людини	
58.		**Ссавці. Характерні риси.**	
59.		**Різноманітність ссавців.**	**Гра:** *«Вгадай тварину за ознаками».*
60.		***Практична робота*** **“Визначення особливостей зовнішньої будови ссавців у зв’язку з пристосуванням до різних умов існування”.**	
61.		**Роль ссавців у природі та житті людини. Охорона ссавців.**	**Інформаційно – пошуковий проект:** *«Тварини рідного краю, що потребують охорони»*
Тема 8. Середовища існування тварин. (2 год.)			
62.		**Пристосування тварин до водного та грунтового середовищ існування.**	
63.		**Пристосування тварин до наземно-повітряного середовища та до мешкання в організмах інших істот.**	
Тема 9. Гриби – гетеротрофні організми. (6 год.)			
64.		**Характерні риси грибів. Способи живлення грибів: гриби-сапротрофи, паразити, симбіотрофи. Поняття про справжні гриби та грибоподібні організми. Гриби багатоклітинні та одноклітинні.**	
65.		**Будова та процеси життєдіяльності одноклітинних (на прикладі дріжджів) грибів. Гриби-сапротрофи. Цвілеві гриби.**	**Лабораторне дослідження:** *Дослідження мікроскопічних грибів (на прикладі дріжджів), цвілевих грибів (на прикладі мукора чи інших представників)*
66.		**Будова та процеси життєдіяльності багатоклітинних грибів. (на прикладі шапинкових).**	**Лабораторне дослідження:** *Дослідження будови шапинкових грибів.*
67.		**Гриби їстівні та отруйні. *Практична робота* “Розпізнавання їстівних та отруйних грибів своєї місцевості”**	**Науково – дослідницький проект:** *«Правила збирання грибів у природі».*
68.		**Гриби – паразити рослин (фітофторові, борошнисторосяні, сажки, ріжки, трутовики).**	**Інформаційно – пошуковий проект:** *«Гриби – паразити рослин». «Гриби-паразити людини»*
69.		**Лишайники. Будова та особливості життєдіяльності (живлення, розмноження) лишайників. Значення лишайників у природі та житті людини.**	**Науково – дослідницький проект:** *«Використання лишайників у медицині», «Різноманіття лишайників рідного краю».*
Узагальнення			
70.		**Сучасні уявлення про систему органічного світу.**	**Ігровий проект:** гра «Хто я?»